עין משפם

גר מצוה בח א ב מיי׳ פ״ח מהל׳ תרומות הל׳ ו:

לקמן (מ:) סוטה כד:,
 לשל לה:, גם [דברים ה], דו [לשל לה:,
 כהן, דו [לשל נה:,
 ס"ס אין זה, ו) ס"ל שמא משקה ומאכיל ולא
 גורינן רש"ל, ז) שיין למתני
 לוועל נו:

הגהות הב"ח

לעיל נג:,

(א) תום' ד"ה כל וכו' אי ביאה. נ"ב בפ"ק דקדושין דף י ע"א קא מיבעיא ליה :מירוסין עושה וע"ש

תום' חד מקמאי י רב אמר קנה לכל ושמואל לא קנה אלא . לדררים האמורים רחרים לא קנה באונס ובשוגג. והלכתא כרב ודוקא באונס ובשוגג דה״ל כביאה אבל בלא ביאה לא אכלה מן הנשואין אע״פ שכבר אכלה בחיי בעלה. ושמעינז מהא דהא דתנן בפ׳ אע״פ ובפ׳ אלמנה לכ״ג היבם אינו מאכיל בתרומה אע״פ שכבר אכלה בחיי בעלה ולאפוקי (מהמ"פ תוין) [מהמפרשים] שפרשוה כשלא אכלה בחיי הבעל אבל אם אכלה בחיי הבעל אוכלת שומרת יכם בתרומה. ת"ר בת לכהן פקח ולא הספיק . עד שנתחרש יבם חרש אינה אוכלת כנסה הבעל ואח״כ נתחרש אוכלת מת ונפלה

מוסף רש"י קנה לכל. קנה דקתני מתני' קנה לכל, אם כהן הוא מאכילה בתרומה יורשה ומיטמא לה ומשקה ויורשה ומיטמא לה ומשקה ופוטרה בגט בלא חלילה (סוטה בד:). לא קנה אלא לדברים האמורים בפרשה. בפרשת יבמה, לקום על שם אחיו בנחלתו ולפוטרה בגט, דהא דקני לה יבם בביאה כל דהו מיבמה יבא עליה נפקא מיבתה יבם עניה נפקם (ן, דלה כחיב יבתה יקחנה לו לאשה, אלה יבה עליה ולקחה לו לאשה, ואשמעינן דביאמו עליה הן הן ליקוחי האישוח שלו, הלכך למדי דאמתר בהן כרשתה למדי דאמתר בהן כרשתה רבינהו קרא נישואין הללו, אבל למידי אחרינא לאו נישואין נינהו, ומה אמור בפרשה פטור חלינה ע"י יבום ויקום על שם אחיו, שיורש את נכסי אחיו ואין אחיו חולקין עמו (שם).

בנשיקה ודאי פליג אדשמואל דנשיקה קרי לה העראה והעראה רבינן לה לחיובי: **קנה לכל.** באחח מן הביאות גרועות הללו קנה לה לכל

דבר ואוכלת בתרומה מיד אם כהן הוא אפי׳ הלך למדינת הים ולא

בא עליה ביאה גמורה: האמורים

בפרשה. בפרשת יבמים שכתב בה

מהרא זהט יבמה יבא עליה דדרשינוי

ליה בין בשוגג בין במזיד בין באונס

בין ברלון: לירש. דכתיב יקום על

שם אחיו (דברים כה): ולפוטרה

מייבוס. דחם מת ולו בנים מחשה

אחרת מותרת לשוק או אם הוליאה

בגט לא בעיא חליצה או אם היחה

לה לרה נפטרה בביאתו של זו: מן

הנשוחין. היכא דנפלה לפניו מן

הנשוחין שכבר היתה אוכלת בימי

אחיו וכשמת ובטל קנינו פסקה

מלאכול דכ"ע לא פליגי דקניא לה

הך ביאה גרועה להאכילה: לאוקמיה

במקום בעל. שאם היתה אוכלת בחייו

תאכל בשביל זה אבל לאלומי מבעל

דבחיי הבעל לא היתה אוכלת דאין

האשה אוכלת בתרומה עד שתכנס

לחופה האי נמי לא אלים מיניה ודוקא בביאה בלא דעת קנין אבל בביאה גמורה אשתו גמורה היא ואוכלת

אפי׳ לשמואל: אין היבם מאריל.

בביאה גרועה: אינה אוכלת.

ס) (דהך חופה לאו חופה היא) דגורינן נשואי חרש אטו קידושי

חרש כדאמרינן לקמן: מת. חרש

זה לאחר שכנסה ונפלה לפני יבם

חרש: אוכלת. דלא גרעה ביאת

חרש מביאת שוגג וזנות ואונס

שאין מתכוין לקנות ורבייה רחמנא לגבי יבם: לשמואל קשיא. דהא

לא הוה אכלה מעיקרא וקאכלה

השתח: חימה כנסה וחח"ל נחחרש

אוכלת. מת אחר שכנסה ונתחרש

ונפלה כו' אוכלת דהא אכלה

מעיקרא: ומאי בזו. יפה כחו

ומאי ייפוי כח איכא הא בעל נמי

חרש הוא ומאכילה: חרש מעיקרא.

קודם שכנסה: דהא אכלה מעיקרא.

והשתא הדרא בהך ביאה דהא

רחמנא רבייה: כל ביאה שהבעל

מאכיל. כגון ביאת חופה: בשלמא

לרב. אע"ג דהא מתני׳ פריכא ליה

דקתני אכלה ואע"ג דלא אכלה

מעיקרא והויא כנופלת מן האירוסין

דאמרן לא אכלה אפי׳ לרב: מסרך

לה כדמתרלינן מעיקרת. אליבא

דשמואל חסורי מחסרא והכי קתני

כנסה ואח"כ נתחרש אוכלת מת

ונפלה לפני יבם חרש אוכלת דהא

אכלה מעיקרא: אלא לשמואל.

דאפי׳ האוכלת בחיי בעלה אינה אוכלת

בשביל היבם בביאה גרועה: קשיא.

דהא ביאת חרש כביאת שוגג ואונס

היא בלא כוונת קנין ואכלה: **נולד** לה בן אוכלת. בשביל בנה כדכתיב

ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו וויהרא

כב) קרי ביה יאכילו [נדה מד.]: מת הבן.

והאב קיים: ר' נתן אומר אוכלת.

מנאן ואילך. מהכנסת עטרה ולמטה אינו אלא נשיקה ופטור ומדפטר 🤻 דברים האמורים. אע"ג דכל שאר דברים כחובים נמי בפרשה כדדרשינן כיון שלקחה נעשית כאשתו לכל דבר כיון דביאת שוגג לא קני בעלמא סברא הוא דלא רבייה אלא לדברים

המפורשים בפרשה בהדיא כגון לירש בנכסי אחיו דכתיב יקום על שם אחיו לנחלה ולפטור אשת אחיו מן היבום דכתיב לו לאשה ולא לאחיו לאשה דפקע מינה זיקת אחיו ולפטור לרתה דכתיב בית אחיו בית אחד הוא בונה ואינו בונה שני בתים דהנהו דברים הוו לאוקמיה במקום בעל אבל בתרומה לא אכלה ע"י ביאה גרועה ולא יורשה ולא מיטמא לה ולא מיפר נדריה דהיינו לאלומי מבעל אבל מן הנשואין זכאי בכולהו דלא הוי אלא לאוקמיה במקום בעל דילפינן מהני דכתיבי ולא פליגי אלא בביאת שוגג וכיולא בה אבל בהעראה דקניא נמי בעלמא וביאה היא לכל דבר לא פליגי בה א) ומה שהבע מחלוקתן כאן אמתני׳ דאחד הגומר ואחד המערה לאו משום דעלה פליגי אלא משום דמסיים בה קנה דקאי נמי אביאת שוגג כן נראה לר"י ובירושלמי איכא פלוגתייהו ואיכא דמוקי פלוגתייהו בהעראה: מן הנשואין כ"ע לא פליני ראכלה.

ע"י ביאה וה"ה דהוה מצי למינקט לענין ליורשה ולהטמא לה ולהפר נדריה אלא נקט אכילת תרומה לרבותה וכ"ש לשחר דברים דזימנין שהיא כאשתו לכל דבר ולא אכלה בתרומה כדאמר בכתובות בפ' נערה (דף מח: ושם) מסורה לכל חוץ לתרומה גבי מסר האב לשלוחי הבעל. [וע׳ היטב תוס׳ סוטה כד: ד״ה דהאמר רב]: מת ונפלה לפני יכם חרש אוכלת. וא"ת ואמאי אוכלת וניחוש לסימפון שהרי לא בדקה שלא הספיק לכונסה עד שנתחרש וא״כ אינה זקוקה לו ולקמן נמי דקאמר דגזרינן נישוחין דחרש חטו קידושין תיפוק ליה משום סימפון ולר׳ נתן נמי אמאי אוכלת ואור"י דלא חיישינן לסימפון אלא כשיכול הדבר להתגלות שיש

וימלא סימפון: בל ביאה שהבעל מאכיל בה. אי (ה) ביאה אירוסין עושה אר"י דכל ביאה שהבעל מאכיל בה ע"י חופה שאחריה קאמר:

סימפון ויהיו קידושי טעות אבל הכא

דנתחרש לא חיישינן שמא יתפקח

י ממורת ונתינה לישראל פסלה. לשון פסלה נקט משום דממזרת ונתינה הם פסולות ועומדות:

מכאן ואילך אינו אלא נשיקה ופמור עליה ופליג אדשמואל: אחד המערה ואחד הגומר קנה: מאי קנה שרב אמר קנה לכל ושמואל אמר לא קנה אלא לדברים האמורים בפרשה לירש בנכםי אחיו ולפוטרה מן הייבום "מן הנשואין לד"ה אכלה דהא הות האכלה מעיקרא כי פליגי מן האירוסין רב אמר אוכלת דהא רבי רחמנא ביאת שוגג כמזיד ושמואל אמר כי רבי רחמנא לאוקמיה במקום בעל לאלומי מבעל לא ואזרא שמואל לפעמיה דאמר רב נחמן אמר שמואל כל שהבעל מאכיל יבם מאכיל וכל שאין הבעל מאכיל יבם אינו מאכיל מיתיבי בת ישראל פקחת שנתארסה לכהן פקח ולא הספיק לכונסה עד שנתחרש אינה אוכלת מת ונפלה לפני יבם חרש אוכלת ובזו יפה כח היבם מכח הבעל בשלמא לרב ניחא אלא לשמואל קשיא אמר לך שמואל אימא הכי ולא הספיק לכונסה עד שנתחרש אינה אוכלת בתרומה כנם ואח"כ נתחרש אוכלת מת ונפלה לפני יבם חרש אוכלת ומאי בזו דאילו בעל חרש מעיקרא לא אוכלת ואילו יבם חרש מעיקרא אכלה ואיכא דאמרי מן האירוסין ד"ה לא אכלה דהא לא אכלה בחיי בעל כי פליגי מן הנשואין רב אמר יאוכלת דהא הות אכלה מעיקרא ושמואל אמר אינה אוכלת כי רבי רחמנא ביאת שוגג כמזיד לדברים האמורים בפרשה אבל לכל מילי לא והאמר רב נחמן אמר שמואל כל שהבעל מאכיל יבם מאכיל אימא כל ביאה שהבעל מאכיל בה יבם מאכיל בה וכל ביאה שאין הבעל מאכיל בה אין היבם מאכיל בה מיתיבי יבת ישראל פקחת שנתארסה לכהן פקח ולא הספיק לכונסה עד שנתחרש אינה אוכלת מת ונפלה לפני יבם חרש אוכלת ובזו יפה כח יבם מכח בעל בשלמא לרב מתרץ יכדתריץ מעיקרא אלא לשמואל קשיא קשיא: ת"ר בת ישראל פקחת שנתארםה לכהן פקח ולא הספיק לכונסה עד שנתחרש אינה אוכלת ינולד לה בן אוכלת מת הבן רבי נתן אומר אוכלת וחכמים אומרים אינה אוכלת מאי מעמא דרבי נתן אמר רבה הואיל שכבר אכלה א"ל אביי אלא מעתה

שכבר אכלה אלא כיון דמית ליה פקע ליה קדושתיה מינה הכא גמי כיון דמית ליה פקע קדושתיה מינה אלא אמר רב יוסף קסבר ר' נתן נשואי חרש מאכילין בתרומה ולא גזרינן נשואי חרש אמו קדושי חרש א"ל אביי אי הכי נולד לה בן למה לי משום רבנן וליפלוג רבי נתן עלייהו ברישא שביק להו לרבנן עד דמסיימי מילתייהו והדר פליג עלייהו אי הכי ליתני מת הבן אינה אוכלת רבי נתן אומר אוכלת קשיא: וכן הבא על אחת מכל העריות: יאמר רב עמרם הא מלתא אמר לן רב ששת ואנהרינהו

בשביל בעלה: ומים ליה. בלא בן: קסבר ר' נסן נשוחי חרש. דקדשה כשהוח פקח מאכילין בתרומה דמדאורייתא משעת אירוסין אוכלת דכתיב (שם) וכהן כי יקנה נפש קנין כספו הוא יאכל בו מיד ורבנן הוא דגזרי עד שתכנס לחופה משום גזירה שמא ימזגו לה כוס בבית אביה ותשקה לאחיה ולאחותה כדאמרינן בכחובות באע"פ (דף מ:) הלכך כיון דהאי בשעת קנין הוי בן דעת והשתא הכניסה לחופה וליכא למיגור יי שמא תשקה אכלה אבל לא גורינן נשואי חרש אטו קידושי חרש דלאו בר קנין הוא ורבנן דאסרי גזרי נשואי חרש דהוי בן דעת בשעת קידושין אטו היכא דקדשה כשהוא חרש דקנינו לאו קנין: נולד לה בן למה לי. בלא בן נמי אכלה לרבי נמן: משום רבנן. לאשמועינן היכא דנולד לה בן מודו: והדר פליג עלייהו. ואוכלת דקאמר רבי נתן אכולה מילתא קאי בין אסיפא דמת הבן בין ארישא קודם שנולד לה בן דקאמרי רבנן אינה אוכלת: אי הכי. דרבי נתן ארישא נמי פליג ומנטר הוא דנטר לרבנן עד סיומא: ליסני מס הבן אינה אוכלם רבי נסן אומר אוכלם. דתיהוי כולה מילתא דרבנן כחדא והדר ליפלוג רבי נתן אכולה אבל השתא ליכא למימר דנטר להו אסיומא ובמת הבן לחודא פליג: ואנהרינהו

בת ישראל שניסת לכהן ומית ליה תיכול

ולא ס"ל כווסיה: ששורת ונמינה לישראל פסלנהן לאו לפוסלה לכהונה מיירי דבלא"ה אפסלא וקיימא ולמרומה דבי נשא ליכא למימר דאינה בת כהן אלא ר"ל לענין מלקוח למלקי הבא עליה אם בעל

תוספות ישנים לה שלא כדרכה. ואין להקשות ומי גרע מקינא לה סתם דודאי גרע דגלי בדעתיה שאינו חושדה אלא בשלא כדרכה ומ"מ פריך משכבי אשה כחיב וא"כ . האמורים בפרשה. ואע"ג דבפרשה משמע דהויא כאשתו לכל דבר דאמרינן כיון שלקחה נעשית כאשתו לכל דבר מ"מ לא שמעינן (הא) [רק מיירי] בביאה גמורה אבל ביאת שוגג ואונס לא הוי כאשתו לכל דבר אלא לדברים האמורים בהדיא בפרשה: מן הנשואין דברי הכל אכלה ע"י ביאת שוגג דבלא ביאה לא דאמרינן ולא היבמה עד שתבעל: לאלומי מבעל לא. וה"ה יהדומי מבעג לח. וה"ה דהוה מלי למימר דאיכה בינייהו ליורשה וליטמה בי לשמחאל כיון דלה אלימה מבעל לה ירית לה ולה מיטמה כמו בעל גופיה בהשתו הרוסה: גופיה בהשתו הרוסה: א) ובירושלמי לה משמט בררושלבי לה משתע כן ח"ל הירושלמי קנה ולה חילק בין ביאה לביאה מאי קנה שמואל אמר לא קנה לכל אלא לדברים האמורים בפרשה לירש בנכסי המת ולהמיר לרתה לשוק ור' יוחנן אומר קנה לכל. א"ר ילחק ב"ר אליעור פליגינן . בשמערה בה אבל אם גמר בשמעת היים מוכן מום גמות הביאה כ"ע מודו וא"כ משמע דרב ושמואל דהכא אהעראה קייני משענטש ובינוס שסחם החלמוד פלוגחייהו דרב ושמואל אחר מחני׳ אחד המטרה ואחד הגומר קנה דעלה קיימי כן פירש רבינו נתנאל אך החוחפות לא פירשו כו. התוספות כה פירשו כן.
ופירשו דקיימי אביאח שוגג
וראיה לדבריהם דקאמר
בסמוך כי רבי רחמנא
ביאת שוגג כמויד וכו'
משמע דבביאת שוגג איירי אבל בהעראה לא פליני מבנ בטעותה לח פכיגי דביאה היא לכל דבר וקניא נמי בעלמא ואע"פ שקבע נמי צענתח וחע"פ מקבע כאן מחלוקחן על משנה אחד המערה ואחד הגומר לאו משום דקאי עלה אלא משום דמסיים קנה דקאי נמי אשוגג כ"נ לר" שר"ץ: ולא הספיק לכנוסף עד שנתחרש. לקמן מפרש טעמא דגזרינן נשואי חרש אטו קדושי חרש וא״מ בלא האי טעמא לא מאכל בה מום וקדושי טעות הוו דלא ידע לבודקה הבעל לפי שלא הספיק לכונסה עד שנתחרש וי"ל טעמא מאי מדושי נונות הוו כשנתלת בה מום משום דאימר אם סיה יודע שכן הוא לא היה מקדשה חה החרש לא היה לו דעת להקפיד בדבר ולא חיישיען שמא יתפקח וימלא סמפון: נשואי חרש מאכילין בתרומה. דלא איכא משום סמפון כיון דהוה בר דעת כשקדשה ולשמת ימוגו ליכת דחינה בבית חביה וחטו קדושי חרש לא גזר רבי נמן: הבא על אחת מכל או פסולות ודוקא הני אבל

מו פסוטות דדוקה של מכנ ביאת זנות דפנויה לא פסיל לה לכהן ולא משויא לה זונה דלית דסבר פנוי הבא